

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Ірена Карпа – про виступи перед військовими, новий проєкт із Жаданом і Францією. – Ірина Виговська](#)

[Окупанти у Маріуполі знищили будівлю першої Маріїнської жіночої гімназії 1894 року](#)

Митці на фронті

[«Молодість» з деменцією. – Олена Чередниченко](#)

[Козловський оголосив збір на квадроцикл для евакуації поранених](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Багатство літератури чи колоніальна апропріація. Чи потрібні нам російськомовні автори? – Дмитро Крапивенко](#)

[Інформаційний вакуум і новинний треш: як працює російська пропаганда на окупованій Донеччині. – Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[У Києві активісти «демаскували» пам'ятник Пушкіну. ФОТО. – Марія Кабацій](#)

Мовні питання

[Суспільне повідомило, як можна долучитись до написання Радіодиктанту національної єдності 2023](#)

Благодійність. Меценатство

[Під час аукціону «Сила мистецтва 2.0» зібрали понад 2 млн грн для ЗСУ. – К.С.](#)

[7 млн грн для ЗСУ: мисткиня Жанна Кадирова збирає кошти для військових завдяки своїм роботам. – Поліна Горлач](#)

[У Львівському музеї історії релігії презентують благодійну виставку-продаж на підтримку ЗСУ](#)

Театр

[Український театр взяв участь у фестивалі в Анкарі](#)

Давид Петросян став головним режисером львівського театру імені Заньковецької. – Марія Кабацій

Музика

В Україні відбувся перший музичний фестиваль «Рівненські класичні резиденції»

Концерти тижня: куди піти в Україні. – Дмитро Салтиков

Українка Воржева побореться за право представляти Німеччину на «Євробаченні-2024». – Bild

Візуальні мистецтва

У Нідерландах відкрили виставку «Ікони на ящиках для набоїв»

У Києві відкриється виставка World Press Photo 2023: зокрема представлять світлини Євгена Малолеткі. – Анастасія Ампілогова

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український фільм «БожеВільні» отримав приз глядацьких симпатій на Варшавському кінофестивалі

В'єтнамське поетичне кіно, американська соціальна драма й український авангард. Другий день «Молодості» запам'ятався стилістичним розмаїттям. – Дмитро Десятерик

Вийшов тизер української скрінлайф-драми «Лишайся онлайн» про російсько-українську війну. – Дарія Подвишенна

У Києві 25 жовтня відбудеться допрем'єрний показ історичної драми «ШТТЛ»

«У нас будь-яка х*рова вистава отримує оплески»: Ірма Вітовська про фільм «Між нами», зйомки у війну та виховання глядача. – Марія Кабацій

Яскравий гумор, непересічні сюжетні лінії та романтичні почуття: ТЕТ запускає показ комедійного серіалу «Встигнути до 30»

23 найкращі українські фільми 2023 року. (Переможці двох головних українських кінопремій (та де їх переглянути прямо зараз). – Олексій Морозов

Просвітництво

Культура – найпопулярніша тема серед подкастерів в Україні

Література. Книговидання

House of Europe оголосив переможців шостого конкурсу грантів на переклад

У США видадуть переклад Кассандри Лесі Українки

Військовий і журналіст Артем Шевченко презентував у Німеччині свою книгу про спецоперації української воєнної розвідки. – Марина Баранівська

Українське видавництво випустить всесвітньовідомі комікси компанії DC. – Д.Ц.

Музейна справа

На виставці у Варшаві представили скульптуру Христа з капиці Боїмів у Львові

У музеї «Золоті ворота» вперше представили виставку «Софія Київська – тисячолітній символ державності України»

Запрацював Віртуальний музей української діаспори

Охорона культурної спадщини

Іспанська поліція конфіскувала викрадене з України «скіфське золото». – Юрій Братюк

Бібліотечна справа. Читання

Видавництво «Човен» відкриє книгарню у Львові, на місці колишніх залізничних кас. – Дарія Подвишенна

Релігія

В УПЦ МП скаржаться, що їхніх представників не допустили до зустрічі з прем'єр-міністром

Підтримка України у світі

Салман Рушді: Мир для України – це звільнення захоплених територій і відновлення суверенітету

Режисер «Опалого листа» зі сльозами на очах згадав про Україну: зворушливе відео. – Ольга Паньків

Випуск італійського літературного журналу присвятять Вікторії Амеліній. – Поліна Горлач

Португальські митці створили для Запоріжжя «переможний» стритарт

У Житомирі відкрили виставку малюнків американських дітей, присвячену Україні

Загальні питання

Ірена Карпа – про виступи перед військовими, новий проєкт із Жаданом і Францією. – Ірина Виговська

15 жовтня в Харкові відбулася прем'єра проєкту «Сковороденс» за участі С. Жадана, І. Карпи та Ю. Гуржи. За кілька днів проєкт презентували в Одесі та Львові. Письменниця та музикантка Карпа поміж поїздками встигла заїхати до Києва, щоб провести благодійний аукціон на підтримки збору «Госпітальєрів», зачитати уривки з майбутньої книги, що її планує завершити до Нового року, а також презентувати книгу своїх учениць. В інтерв'ю вона розповідає про своє життя: від буднів у Парижі, де Карпа регулярно ходить на інтерв'ю й інформує про реальну ситуацію в Україні, до виступів перед військовими на прифронтових територіях. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-interview/344577-irena-karpa-pro-vistupi-pered-viyskovimi-noviy-proekt-iz-zhadanom-i-frantsiyu>

Окупанти у Маріуполі знищили будівлю першої Маріїнської жіночої гімназії 1894 року

Окупаційна «влада» міста Маріуполь Донецької області знищила історичну будівлю першої Маріїнської жіночої гімназії 1894 року, в якій розміщувалася школа-колегіум, інформує Маріупольська міська рада. Докладніше:

<https://espresso.tv/okupanti-u-mariupoli-znishchili-budivlyu-pershoi-mariinskoi-zhinochoi-gimnazii-1894-roku>

Митці на фронті

«Молодість» з деменцією. – Олена Чередниченко

«Повернулася додому з відкриття 52-го МКФ „Молодість”... У всіх реляціях, що розливалися зі сцени відкриття, навіть згадки не пролунало про те, що багато наших кінематографістів нині на фронті. Жодного імені не названо з тих, хто воює. Жодного імені з тих, хто загинув. Жодного імені з тих, хто скалічений пораненнями. Жодного жесту пошани до кінематографістів, які... своїми життями та здоров'ям забезпечили можливість проведення цього фестивалю. Так, ведучі церемонії і деякі оратори зі сцени дякували нашим захисникам, завдяки яким ми взагалі досі існуємо. Але про кінематографістів-захисників не згадав ніхто. Від слова „зовсім”... Я написала про все це ганьбіще у фейсбуці. Кінематографісти стали коментувати». Автор цитує ці коментарі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/218455/2023-10-23-molodist-z-dementsiieyu/>

Козловський оголосив збір на квадроцикл для евакуації поранених

Український музикант В. Козловський, який перейшов з Нацгвардії до ЗСУ, відкрив збір на потреби бійців, які нині перебувають на сході України. Докладніше:

<https://tabloid.espresso.tv/kozlovskiy-ogolosiv-zbir-na-kvadrotsikl-dlya-evakuatsii-poranenikh>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Багатство літератури чи колоніальна апроприація. Чи потрібні нам російськомовні автори? – Дмитро Крапивенко

«Зараз багато українців проводять ревізію на своїх книжкових полицях. російська і радянська класика, що була колись must have у кожній освіченій родині, втрачає свою актуальність і значущість. Кожен на власний розсуд визначає, чиї книжки залишити, чиї просто заховати від очей, а з ким попрощатися назавжди. Щось подібне відбувається і в публічному просторі: триває дискусія про межі присутності російського в нашій літературі. Один полюс обстоює логіку „одна література – одна мова”, інший вважає, що слід плекати „поліфонію” і не відмовлятися від знаних земляків». Автор розмірковує, чи можливий компроміс, і чи потрібен він. Докладніше:

<https://chytomo.com/bahatstvo-literatury-chy-kolonialna-apropriatsiia-chy-potribni-nam-rosijskomovni-avtory/>

Інформаційний вакуум і новинний треш: як працює російська пропаганда на окупованій Донеччині. – Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки

Що пишуть пропагандистські ресурси окупованих територій Донеччини та як влаштована комунікація з «населенням». Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/33284/2023-10-23-informatsiynyy-vakuum-i-novynnyy-tresh-yak-pratsyuie-rosiyska-propaganda-na-okupovaniy-donechchyni/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

У Києві активісти «демаскували» пам'ятник Пушкіну. ФОТО. – Марія Кабацій

«Неподалік нашого хабу, в парку ім. Багряного, досі стоїть пам'ятник пушкіну – клеймо окупаційної російської культури. Ми повісили демаскувальну сітку на пам'ятник пушкіну для того, щоб нагадати суспільству та владі, що символи російського імперіалізму досі спокійно стоять у наших містах і процес дерусифікації має відбуватися активніше», – пояснили свою акцію активісти благодійного фонду «Солом'янські котики». Також вони закликали Кабінет міністрів ухвалити рішення, яке дозволить демонтувати пам'ятники Пушкіну та іншим російським діячам. А всім охочим приєднатися до дерусифікації запропонували долучитися до флешмобу: сфотографувати об'єкт, який варто демонтувати, та викласти його у соцмережі з хештегом #демаскуй. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/10/24/257184/>

Мовні питання

Суспільне повідомило, як можна долучитись до написання Радіодиктанту національної єдності 2023

27 жовтня, у День української писемності та мови, відбудеться найбільший український флешмоб – Радіодиктант національної єдності 2023, долучитись до якого можуть усі охочі. Докладніше про умови участі:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8042/2023-10-23-suspilne-povidomylo-yak-mozhna-doluchytys-do-napysannya-radiodyktantu-natsionalnoi-iednosti-2023/>

Благодійність. Меценатство

Під час аукціону «Сила мистецтва 2.0» зібрали понад 2 млн грн для ЗСУ. – К.С.

Під час благодійного аукціону «Сила мистецтва 2.0», що відбувся у Львівській філармонії 22 жовтня, зібрали 2,2 млн грн. Гроші підуть на закупівлю безпілотного авіаційного комплексу FreeUA для 103-ї окремої бригади територіальної оборони Збройних сил України. Організатори аукціону – оркестр INSO-Львів та галерея Home of Arts Lviv. Твори мистецтва були надані галереєю Home of Arts Lviv. Серед лотів – твори З. Кецала, І. Остафійчука, І. Труша, Р. Петрука, М. Примаченко та інших. Найдорожчим лотом стала панорама Львова А. Гогенберга (1617 р.), яку продали за 6 тис. доларів. Докладніше:

https://zaxid.net/pid_chas_auksionu_sila_mistetstva_20_zibrali_ponad_2 mln_grn_dlya_zsu_n1573113

7 млн грн для ЗСУ: мисткиня Жанна Кадирова збирає кошти для військових завдяки своїм роботам. – Поліна Горлач

Українська мисткиня Ж. Кадирова ще весною 2022 року почала проєкт «Паляниця». Завдяки цьому їй уже вдалося передати на підтримку ЗСУ 7 мільйонів гривень. Про це 22 жовтня повідомили представники галереї Pinch-?kArtCentre. «Це гуманітарний проєкт. Бо передусім коли він анонсується людям, зазначається, що всі кошти з продажу цих робіт ідуть на допомогу Україні. Спочатку я купувала їжу, якісь матеріали для дахів, різні речі. Але останній більше ніж рік – це виключно допомога армії», – зазначає мисткиня. Проєкт складається з артоб'єктів, що імітують форму традиційного українського хліба, але виготовлені з річкових каменів. Художники Ж. Кадирова та Д. Рубан на початку березня 2022 року провели два тижні у підвалі свого будинку, рятуючись від ракетних ударів та диверсійних груп окупантів, що тоді заповнили околиці Києва, після чого вирішили евакуюватися на захід України. Місцеві жителі одного із закарпатських сіл прихистили їх у мальовничому будиночку на схилі гори, поруч із річкою. Кадирова розповіла, що коли вони тільки приїхали на Закарпаття, то багато гуляли околицями й звернули увагу на річкові камені, які своєю формою нагадували хліб. Так і виникла ідея перетворити їх на символічні об'єкти. Митці знайшли пустий будинок у Береговому, який вдалось обладнати під художню майстерню. Наприкінці березня вони зробили виставку «Паляниця» на Закарпатті, але фотографії викликали інтерес по всьому світу. Пізніше Кадирова зазначала, що одна з перших «паляниць» поїхала в Будапешт, а значна частина артоб'єктів полетіла до Японії. «Я прошу за „паляницю” стільки, скільки вона важить: трикілограмовий камінь коштує €3000. Коли гроші почали надходити, ми купували щось для армії. Наприклад, дрон за €9500. Це вселило нову віру в мистецтво», – зауважила мисткиня. Докладніше:

<https://suspilne.media/600321-7-miljoniv-griven-dla-zsu-mistkina-zanna-kadirova-zbrae-kosti-dla-vijskovih-zavdaki-svoim-robotam/>

У Львівському музеї історії релігії презентують благодійну виставку-продаж на підтримку ЗСУ

Благодійна виставка-продаж на підтримку ЗСУ «Коли ми єдині» стартує 25 жовтня. Це 50 мистецьких творів, які створили українські військові під час арттерапевтичних майстер-класів. Як повідомили у Львівському музеї історії релігії, ще навесні музейні художниці О. Гірняк і Л. Григель запропонували військовослужбовцям, які проходять реабілітацію в ДНП «Центрі комплексної реабілітації „Галичина”», за допомогою мистецтва духовно відновитися, покращити свій психоемоційний стан. Відтоді, один раз на тиждень, відбувалося лікування малюванням. Спочатку хлопці розмальовували брелки, писанки на дерев'яній основі. Згодом почали створювати живописні твори на полотні, склі, папері. Малювали природу, квіти, пейзажі і, навіть, ікони. На виручені кошти придбають квадрокоптери Мавік – 3Т для 33 ОСБ. Виставка триватиме місяць. Згодом – аукціон. Докладніше:

https://risu.ua/u-lvivskomu-muzeyi-istoriyi-religiyi-prezentuyut-blagodijnnu-vistavku-prodazh-na-pidtrimku-zsu_n143378

Театр

Український театр взяв участь у фестивалі в Анкарі

Перший Український академічний театр для дітей та юнацтва представив виставу «Джерегеля. Дівич-доля» в рамках театрального фестивалю, який відбувся в Анкарі. «Це вперше, що наш театр бере участь у фестивалі в Туреччині... Зараз у всіх театрах України проходить такий меседж про співпрацю з різними країнами з метою популяризації української культури за кордоном. Ми не повинні припиняти знайомитися один з одним і вивчати культуру один одного. Тому це, вважаю, велике щастя, що під час війни в Україні ми маємо можливість поїхати за кордон і просувати нашу культуру», – сказала перед виставою керівниця театру І. Артем'як. Вистава демонструє елементи весільних обрядів в Україні. Чорні сукні символізують жаль за синами і доньками України, які загинули боронячи рідну землю, але образ самої України – образ нареченої – символізує надії, розвиток, світле майбутнє. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3777779-ukrainskij-teatr-vzav-ucast-u-festivali-v-ankari.html>

Давид Петросян став головним режисером львівського театру імені Заньковецької. – Марія Кабацій

Київський режисер, художник-постановник та сценограф Д. Петросян став новим головним режисером Національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/10/23/257173/>

Музика

В Україні відбувся перший музичний фестиваль «Рівненські класичні

резиденції»

Відбувся перший фестиваль класичної музики «Рівненські класичні резиденції», у якому, за задумом організаторів, кращі зразки класичної музики поєднували з історією та фотомистецтвом. Стартував захід 1 жовтня – цією подією обласна філармонія відкрила свій 85-й сезон. Під час кожного вікенду поціновувачі класичної музики мали можливість бути учасниками мистецьких імпрез. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3777541-v-ukraini-vidbuvsja-persij-muzicnij-festival-rivnenski-klasicni-rezidencii.html>

Концерти тижня: куди піти в Україні. – Дмитро Салтиков

Цього тижня: початок нового сезону серії вечірок «Леся Квартиринка», презентації альбомів «Структури Щастя», Nazva, Zwynтар у Києві, серія концертів «Тонка» на заході України, великий сольний концерт Тараса Чубая, а також виступи TVORCHI, Karna, Ігоря Кайдаша та багато іншого. Докладніше:

<https://slukh.media/almost-there/concerts-of-the-week-59/>

Українка Воржева побореться за право представляти Німеччину на «Євробаченні-2024». – Bild

Українська співачка Т. Воржева, яка виїхала з України через російську військову агресію, хоче представляти Німеччину на пісенному конкурсі «Євробачення», який наступного року відбудеться у шведському Мальме. Вона подала заявку на участь у Нацвідборі з піснею «Go for it», яку називає гімном миру. Докладніше:

<https://tabloid.espreso.tv/ukrainka-vorzheva-poboretsya-za-pravo-predstavlyati-nimechchinu-na-evrobachenni-2024>

Візуальні мистецтва

У Нідерландах відкрили виставку «Ікони на ящиках для набоїв»

У Егмондському абатстві, найстарішому монастирі Нідерландів, відкрито виставку українських художників О. Клименка та С. Атлантової «Ікони на ящиках для набоїв». Митці пишуть християнські ікони на справжніх ящиках від набоїв з передової в Україні, символічно зображуючи життя, що перемагає смерть. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3777466-u-niderlandah-vidkrili-vistavku-ikoni-na-asikah-dla-naboiv.html>

У Києві відкриється виставка World Press Photo 2023: зокрема представлять світлини Євгена Малолеткі. – Анастасія Ампілогова

Виставка World Press Photo 2023 відкриється 8 листопада в Національному музеї Тараса Шевченка. На ній представлять результати щорічного конкурсу World Press Photo, а саме найкращі зразки фотожурналістики та документальної фотографії за 2022 рік. Глобальним переможцем конкурсу World Press Photo 2023 став український фотограф Є. Малолетка зі світлиною «Авіаобстріллогового будинку в Маріуполі». Фото він зробив під час перебування в оточеному місті в березні 2022 року. Загалом в експозиції представлять роботи 24 регіона-

льних переможців з 23 країн світу. Вони відображають головні новини 2022 року, а також важливі події, проігноровані мейнстрімними ЗМІ: від документації війни в Україні та історичних протестів в Ірані до реалій Афганістану під контролем Талібану та кліматичної кризи в Марокко, Австралії, Перу і Казахстані, пояснюють засновники виставки. Докладніше:

<https://bit.ua/2023/10/u-kyyevi-vidkryetsya-vystavka-world-press-photo-2023-zokrema-predstavlyat-svitlyny-yevgena-malolyetki/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український фільм «БожеВільні» отримав приз глядацьких симпатій на Варшавському кінофестивалі

Стрічка режисера Дениса Тарасова «БожеВільні» отримала приз глядацьких симпатій на Варшавському міжнародному кінофестивалі. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3777893-ukrainskij-film-bozevilni-otrimav-priz-gladackih-simpatij-na-varsavskomu-kinofestivali.html>

В'єтнамське поетичне кіно, американська соціальна драма й український авангард. Другий день «Молодості» запам'ятався стилістичним розмаїттям. – Дмитро Десятерик

Про другий день фестивалю. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/218433/2023-10-23-vietnamske-poetychne-kino-amerykanska-sotsialna-drama-y-ukrainskyy-avangard-drugyy-den-molodosti-zapamyatavsya-stylistychnym-rozmaityam/>

Вийшов тизер української скрінлайф-драми «Лишайся онлайн» про російсько-українську війну. – Дарія Подвиженна

25 жовтня на кінофестивалі «Молодість» відбудеться національна прем'єра українського фільму «Лишайся онлайн». Стрічка стала режисерським дебютом Є. Стрельникової. Вона розповідає про те, як українці переживають війну і висловлюють свої емоції через соцмережі. У прокат фільм вийде 28 березня 2024 року. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/stay-online-teaser-film/>

У Києві 25 жовтня відбудеться допрем'єрний показ історичної драми «ШТТЛ»

У столиці 25 жовтня у форматі великого культурного заходу, який включатиме в себе показ стрічки, зустріч із творчою групою, а також фотовиставку «Зниклий світ» від Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр», відбудеться допрем'єрний показ історичної драми «ШТТЛ» режисера Аді Волтера. Гостями події стануть дипломати, представники посольств, провідні культурні та громадські діячі. У стрічці спільного виробництва України та Франції розвивається драматична історія єврейського поселення на кордоні України та Польщі – на Львівщині. Увесь фільм охоплює одну добу 21 червня 1941 року напередодні вторгнення фашистів на територію України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3777538-u-kyievi-25-zovtna-vidbudetsa-dopremernij-pokaz-istoricnoi-drami-sttl.html>

«У нас будь-яка х*рова вистава отримує оплески»: Ірма Вітовська про фільм «Між нами», зйомки у війну та виховання глядача. – Марія Кабацій

2 листопада в український прокат виходить психологічний трилер «Між нами». Це дебютна робота режисерки та сценаристки С. Томащук. Одну з головних персонажок у стрічці втілила відома акторка І. Вітовська, яка в інтерв'ю розповідає про її несподіване амплуа у цій картині, роботу з молодими акторами та режисерами-дебютантами, а також про перевиховання дезорієнтованого українського глядача, місію повоєнного кінематографа та те, як додати ефективності діям Держкіно. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/10/23/257168/>

Яскравий гумор, непересічні сюжетні лінії та романтичні почуття: ТЕТ запускає показ комедійного серіалу «Встигнути до 30»

Серіал стартував 23 жовтня. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/218422/2023-10-23-yaskravyy-gumor-neperesichni-syuzhetni-linii-ta-romantychni-pochuttya-tet-zapuskaie-pokaz-komediynogo-serialu-vstygnuty-do-30/>

23 найкращі українські фільми 2023 року. (Переможці двох головних українських кінопремій (та де їх переглянути прямо зараз). – Олексій Морозов

Автор виділяє найкращі українські фільми 2023 року за підсумками двох головних індустріальних нагород: премії «Золота дзига» та премії кінокритиків «Кіноколо». Йдеться про переможців і номінантів в основних номінаціях, а також розповідається, де можна переглянути стрічки. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/movies/344579-kino-2023>

Просвітництво

Культура – найпопулярніша тема серед подкастерів в Україні

38,4% подкастерів обирають для висвітлення теми культури, зокрема літератури, кіно, театрального і музичного мистецтва, архітектури тощо. Про це йдеться у дослідженні «Портрет українського подкастера» від Megogo Audio. Докладніше:

<https://chytomo.com/kultura-najpopuliarnisha-tema-sered-podkasteriv-v-ukraini/>

Література. Книговидання

House of Europe оголосив переможців шостого конкурсу грантів на переклад

З усіх заявок експерти House of Europe обрали вісім українських видавців, які перекладуть та опублікують українською твори з мов ЄС, та чотири видавництва з ЄС, котрі видадуть книги українських авторів мовами своїх країн. Докладніше:

<https://chytomo.com/house-of-europe-oholosyv-peremozhitsiv-shostoho-konkursu-hrantiv-na-pereklad/>

У США видадуть переклад Кассандри Лесі Українки

Восени цього року у США вийде друком переклад поеми Лесі Українки «Кассандра», повідомляється на сайті Українського наукового інституту Гарвардського університету. Книжку переклала Ніна Мюррей. Передмову написав Марко Павлишин. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-ssha-vydadut-pereklad-kassandry-lesi-ukrainky/>

Військовий і журналіст Артем Шевченко презентував у Німеччині свою книгу про спецоперації української воєнної розвідки. – Марина Баранівська

Військовий і журналіст А. Шевченко презентував на Франкфуртському книжковому ярмарку свою книгу «Воєнна розвідка України: у небі, на морі, на землі», яку видало Yakaboo Publishing українською та англійською мовами. «Видавництво каже, що є шанси на подальший успіх у продажах, судячи з кількості передзамовлень. Детальну історію нашої війни пишемо у співпраці із Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України. Громадяни країн-союзників, зокрема Німеччини, яка є лідером серед європейських держав за обсягом військової допомоги нам, мають знати, якою ціною вдається протистояти агресору», – зауважив Шевченко. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/218468/2023-10-24-viyskovyy-i-zhurnalist-artem-shevchenko-prezentuvav-u-nimechchyni-svoyu-knygu-pro-spetsoperatsii-ukrainskoi-voiennoi-rozvidky/>

Українське видавництво випустить всесвітньовідомі комікси компанії DC. – Д.Ц.

Українське видавництво Vivat підписало контракт із компанією коміксів DC Comics. Вже у 2024 році вийде перший тайтл – «Aquamen: Andromeda». Усього у 2024 році видавництво Vivat планує видати 10 коміксів DC, назви 9 з яких поки не розголошують. За словами генеральної директорки видавництва Vivat Ю. Орлової, перемовини тривали майже 8 місяців. Лише кілька тижнів тому підписали угоду. Докладніше:

https://zaxid.net/ukrayinske_vidavnitstvo_vipustit_vsesvitnovidomi_komiksi_kompaniyi_dc_n1573108

Музейна справа

На виставці у Варшаві представили скульптуру Христа з каплиці Боїмів у Львові

У Варшаві за участі Міністерства культури та національного спадку Республіки Польща відкрито виставку скульптури скорботного Христа, яку зняли з каплиці Боїмів у Львові та перевезли до Польщі заради збереження на час війни, повідомляє Львівська національна галерея ім. Б. Г. Возницького. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3777868-skulpturu-hrista-z-kaplici-boimiv-u-lvovi-vistavili-u-varsavi.html>

У музеї «Золоті ворота» вперше представили виставку «Софія Київська – тисячолітній символ державності України»

Виставка розкриває значення Софійського собору як свідка тисячолітньої історії Української держави в Європі. За допомогою архітектури, мозаїк, фресок і графіті доводиться, що Софія Київська належить до епохи богатирства Русі-України. Собор було збудовано в 1011–1018 р. за князювання Володимира і Ярослава, оновлено і націоналізовано в часи Гетьманщини, він втілює у собі європейський шлях України. В ньому з часів Володимира збереглися християнство, державність і тризуб як основи національної ідентичності України. На 26 стендах у проході можна побачити ілюстрації та текст про Софію Київську з різних боків. Ідею виставки запропонувала генеральна директорка заповідника Н. Куковальська. Концепцію, текст і картинки виставки створила завідувачка «Інституту „Свята Софія”», докторка історичних наук, професорка Н. Нікітенко. Докладніше:

<https://espresso.tv/u-muzei-zoloti-vorota-vpershe-predstavili-vistavku-sofiya-kiivska-tisyacholitniy-simvol-derzhavnosti-ukraini>

Запрацював Віртуальний музей української діаспори

Наразі сайт працює в тестовому режимі, його вдосконалюють і наповнюють. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3777862-zapracuvav-virtualnij-muzej-ukrainskoi-diaspori.html>

Охорона культурної спадщини

Іспанська поліція конфіскувала викрадене з України «скіфське золото».
– Юрій Братюк

Іспанська поліція повідомила про конфіскацію викрадених з України старовинних золотих виробів вартістю 60 млн євро після того, як правоохоронці спіймали злодіїв при спробі продати їх у Мадриді. За даними правоохоронців, йдеться про 11 ювелірних виробів, включаючи складні намиста, браслети й сережки, які датуються греко-скіфським періодом між VIII і IV століттями до нашої ери. Прикраси були виставлені в одному з київських музеїв у 2009–2013 роках, а в 2016 році їх вивезли контрабандою з України. Як зазначають правоохоронці, на артефакти були підроблені документи, щоб виглядало так, ніби вони належать «українській православній церкві». За повідомленням нацполіції Іспанії, всі експонати зараз вивчаються в Національному археологічному музеї та в Інституті культурної спадщини Іспанії, тому розслідування залишається відкритим. Джерело:

https://zaxid.net/ispanska_politsiya_konfiskovala_vikradene_z_ukrayini_skifske_zoloto_n1573139

Бібліотечна справа. Читання

Видавництво «Човен» відкрив книгарню у Львові, на місці колишніх залізничних кас. – Дарія Подвишенна

На вулиці Гнатюка у Львові, у приміщенні, де раніше були залізничні каси, облаштовують книгарню видавництва «Човен». Таке рішення прийняла інвестиційна комісія Львівської міської ради, повідомляє перший заступник міського голови Львова А. Москаленко. Спершу в приміщенні планували облаштувати артпростір. Згодом стало відомо, що це має бути книгарня з читацьким залом, коворкінгом та конференц-залом. Інвестора для втілення цього проєкту вирішили шукати шляхом конкурсу. Видавництво «Човен» було засноване у 2018 році у Львові, як профільне видавництво Lviv MediaForum. Воно спеціалізується на літературному репортажі й есеїстиці, біографічній та історичній літературі, виданнях про медіа та науку. Засновники – медіаменеджери О. Процик та І. Балинський. Досі видавництво не мало офлайн-книгарні. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/choven-vidkrye-knuharniu-lviv/>

Релігія

В УПЦ МП скаржаться, що їхніх представників не допустили до зустрічі з прем'єр-міністром

19 жовтня відбулась зустріч Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО) з прем'єр-міністром України Д. Шмигалем. «Попри те, що кандидатури учасників зустрічі від УПЦ були подані від ВРЦіРО заздалегідь, їм було відмовлено Урядом України в зустрічі з прем'єр-міністром України у складі ВРЦіРО без повідомлення причин», – повідомляє інформаційно-просвітницький відділ УПЦ МП. Докладніше:

https://risu.ua/v-upc-mp-skarzhatsya-shcho-yihnih-predstavnikov-ne-dopustili-do-zustrichi-z-premyer-ministrom_n143359

Підтримка України у світі

Салман Рушді: Мир для України – це звільнення захоплених територій і відновлення суверенітету

В останній день Франкфуртського книжкового ярмарку індійсько-британському письменнику Салману Рушді вручили Премію миру німецьких книгарів 2023 від Німецької асоціації видавців і книготорговців. Повний текст його промови оприлюднено на сайті асоціації. Під час вручення Рушді, зокрема, зазначив: «Ми зібралися, щоб поговорити про мир, коли недалеко вирує війна, війна, породжена тиранією однієї людини та жадобою влади та завоювання, сумна розповідь, яка не буде незвичною для німецької аудиторії; і інший запеклий конфлікт вибухнув в Ізраїлі та секторі Газа. Спокій зараз виглядає як фантазія, народжена наркотиком, викуреним у трубці. Навіть значення цього слова – це річ, щодо якої учасники бойових дій не можуть дійти згоди. Мир для України означає більше, ніж припинення бойових дій. Це означає, як і має означати, відновлення захопленої території та гарантію її суверенітету. Мир для ворога України означає капітуляцію України та визнання того, що втрачені

території втрачені. Одне й теж слово з двома несумісними визначеннями. Здається, що мир для Ізраїлю та палестинців ще далі». Докладніше:

<https://chytomo.com/salman-rushdi-myr-dlia-ukrainy-tse-zvlnennia-zakhoplenykh-terytorij-i-vidnovlennia-suverenitetu/>

Режисер «Опалого листя» зі сльозами на очах згадав про Україну: зворушливе відео. – Ольга Паньків

«Опале листя» – один із найгучніших фільмів Каннського фестивалю і перший фільм Каурісмякі, номінований на «Золоту пальмову гілку». На великих екранах він з'явиться вже 9 листопада. Це нова стрічка про кохання, яка містить у сюжеті новинні повідомлення з України. На пресконференції Акі Каурісмякі зі сльозами на очах згадує те, що відбувається сьогодні в Україні. Попри те, що режисер є громадянином іншої держави, він сказав: «Немає значення, що ми зараз робимо у Фінляндії... Слава Україні!». У стрічці описується неочікувана зустріч у караоке-барі, що раптово змінює життя чоловіка та жінки, які прагнуть знайти своє кохання. Попри спалах почуттів між героями, на їхньому шляху до щастя з'являються безліч перешкод: втрачені телефонні номери, помилкові адреси, проблеми з алкоголем та навіть чарівна безпритульна собака. Після прем'єри фільму у Каннах, режисер Акі Каурісмякі поділився своєю думкою про те, що протягом своєї кар'єри він декілька разів зосереджувався на темі кохання, бо вважає, що сучасний світ достатньо повен жахів війни та жорстокості, тож людство може врятувати тільки любов. До того ж розповів, що саме війна в Україні стала поштовхом до такого сюжету. «Це любовна історія, я не міг зробити нічого іншого, бо ця кровопролитна війна потребує історій кохання зараз», – пояснив Акі Каурісмякі. Подібною думкою поділився також актор Юссі Ватанен. Він зіграв одну із головних ролей і зазначив: «У жахливі часи важливо пам'ятати, що у світі є краса та любов, тому в цьому сенсі це надзвичайно важливий фільм». У стрічці Україна згадується неодноразово: періодично герої вмикають радіо, звідки лунають новини про російсько-українську війну. Це єдиний спосіб у стрічці нагадати глядачам, що дія розгортається в сучасний час. «Я не зміг би зняти фільм під час війни, не коментуючи її, тож я коментую її з радіо», – висловився режисер Акі Каурісмякі. Утім, ці новинні повідомлення з України у картині не лише служать маркером часу, але і викликають занепокоєння серед персонажів, оскільки їхня країна має 1340-кілометровий кордон з росією. Джерело:

https://kino.24tv.ua/aki-kaurismyaki-znyav-film-opale-listya-rezhiser-rozkazav-chomu_n2417022

Випуск італійського літературного журналу присвятять Вікторії Амеліній. – Поліна Горлач

Новий номер італійського літературного журналу К від Linkiesta буде присвячено пам'яті української письменниці В. Амеліної, котра загинула від важких поранень, які отримала внаслідок російського удару по Краматорську 27 червня. Докладніше:

<https://suspilne.media/600439-vipusk-italijskogo-literaturnogo-zurnalu-prisvatat-viktorii-amelinij/>

Португальські митці створили для Запоріжжя «переможний» стритарт

У центрі Запоріжжя на будівлі дитячої бібліотеки з'явився мурал «Victoria», створений відомими португальськими митцями Brain Joke. Однак співпраця з ними відбувалася дистанційно. Їхня робота представляє собою мозаїку. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3777557-portugalski-mitci-stvorili-dla-zaporizza-peremoznij-stritart.html>

У Житомирі відкрили виставку малюнків американських дітей, присвячену Україні

У Житомирі в приміщенні Прозорого офісу відкрито виставку малюнків американських дітей «Пліч-о-пліч з Україною». «Це відгук американських дітей на нашу виставку, яку ми малювали з моїм сином Кирилом та іншими українськими дітьми, коли в Бучі та Ірпені сталися події, про які всі знають. Ті малюнки поїхали у США завдяки Анастасії Сайферс та її чоловіку. Там вони експонувалися в аеропорту Вашингтона та інших американських містах. Саме через таку культурну складову вдавалося переконувати американців допомагати Україні», – розповіла голова громадської організації «Центр суспільних комунікацій» І. Ярмоленко. За її словами, виставка складається майже зі 100 малюнків, які створили американські діти віком 7–15 років. Частина картин зараз перебуває в Італії. Виставку «Пліч-о-пліч з Україною» вже експонували у Верховній Раді, Ірпені та 10 містах Італії. У Житомирі вона діятиме впродовж двох тижнів, а далі поїде в Одесу та Львів. Наприкінці року малюнки американських дітей передадуть українським військовим на передову. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3777855-u-zitomiri-vidkrili-vistavku-malunkiv-amerikanskih-ditej-prisvacenu-ukraini.html>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm